

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Nevezdržne razmere v vladni koaliciji

Vukičevići radikali zahtevajo od demokratov, da se odločijo in pokažejo svoje namere. — Mučen vtis včerajšnjih dogodkov v skupščini in verifikacijskem odboru. — Važna seja demokratskega kluba.

Beograd, 7. oktobra. Včerajšnja viharja seja Narodne skupščine, ki je končala v splošnem nemiru in nemiru, je še bolj postrila napetost, ki vlada med kleroradikalni in opozicijo. Poraz začasnega skupščinskega predsednika dr. Perića, ki se je moral pod pritiskom opozicije odločiti nezakonitemu glasovanju, je napravil v radikalnih krogih mučen vtis. Očitajo mu, da je s svojim nemišljenim nastopom zelo škodoval ugledu stranke, ker take blamaže ni doživel še noben skupščinski predsednik, opoziciji pa je dal nov povod za napade na vlado.

Napetost, ki se zadnje dni vedno bolj stopnjuje in ki priča, da je bliža odločitev, je prišla do izraza tudi na snočni prvi seji verifikacijskega odbora. Tudi tu je dr. Perić s svojim postopanjem izrazil opozicijo, ko se je hotel proti določbam poslovnika sejo otvoriti in voditi do izvolitve predsednika. Še le na oster protest opozicije je opustil svojo namero, naka je seji predsedoval radikal Lalošević kot najstarejši član odbora. Pri volitvi predsednika so se ponovili prizori z včerajšnje skupščinske seje. Zlasti St. Radić je bil zelo oster in je s pekočo ironijo kritiziral postopanje radikalov. Med splošnim prepričanjem in neredom je bil izvoljen za predsednika radikal dr. Nikola Subotić, za tajnika pa demokrat dr. Behmen. Po končanih volitvah je bila seja zaključena in napovedana prihodnja za danes popoldne ob 9.

Vukičevići radikali in klerikalci skušajo izrabljati nastop demokratov, ki so v Narodni skupščini in v verifikacijskem odboru glasovali za radikalnega kandidata, za intrigo proti združitvi obeh demokratskih strank in osvojevanju demokratskega bloka, češ da se je razmerje med v poštev prihajajočimi skupinami zelo ohladilo in da je vsa ak-

cija padla v vodo. Te intrige pa so preveč pozorne zlasti še, ker jih izdaja neprestano dobrikanje, da bi pridobili za sodelovanje v vladi še kako drugo skupino, da bi na ta način na eni strani lažje nastopili proti demokratom in jih nekako prisilili obzupespešiti demokratski blok.

Po dogodkih včerajšnjega dne pa se da sklepati, da se tako na radikalni kakor na demokratski strani forsira definitivno razčiščenje situacije. Včeraj so se vršila dolgotrajna posvetovalna demokratskih ministrov, tekmo popoldne pa je sledila konferenca radikalnih ministrov z g. Vukičevićem. Zatrjuje se, da je g. Vukičević včeraj ponovno zahteval od demokratov, da jim prej razčistijo razmere v svojem klubu. Na drugi strani pa so tudi demokratski ministri pri tej priliki naglasili, da sedanje razmerje v koaliciji ni več v skladu z dejansko močjo obeh koaliranih strank in da je nujno potrebna temeljita revizija. — G. Vukičević je bil o tej konferenci zelo rezerviran.

V zvezi s tem se zatrjuje, da se bo na današnji seji poslanskega kluba DS, ki se je sestala ob 10. uri popoldne, načela debata o stališču ki naj ga zavzame demokratska stranka k najnovejšemu razvoju dogodkov. V demokratskih vrstah se ne prikriva, da je ta seja odločilne važnosti ne le za nadaljnji obstoj demokratsko-radikalne koalicije, marveč tudi za nadaljnji razvoj dogodkov v demokratski stranki sami.

Beograd, 7. oktobra. Danes popoldne ob 10. se je sestel demokratski klub k svoji seji. Seja, za katero vlada veliko zanimanje vseh političnih krogov, in ki se jo splošno smatra za odločilno za nadaljnji razvoj situacije, ob 13. uri še traja.

Verifikacijski odbor je začel z delom

Tudi današnja seja odbora je bila zelo burna. — Borba za poslovnik. — Debata o mandatih v Južni Srbiji. — Večina mandator verificirana.

Beograd, 7. oktobra. Danes dopoldne ob 9. se je sestel verifikacijski odbor k svoji prvi poslovni seji. Takoj uvodoma se je med opozicijo in vladno večino razvila živahna in mestoma zelo ostra debata o načinu in vrstnem redu verifikacije mandatov. Posl. SDS dr. Juraj Petrović je zahteval, naj se najprej razpravlja o mandatu predsednika verifikacijskega odbora dr. Subotića, zoper katerega je vložena pritožba. Tej zahtevi se je pridružil tudi Stepan Radić naglašajoč, da ne gre, da bi predsedoval tako važnim razpravam poslanec, o katerem se še ne ve, ali je izvoljen ali ne. Radikali so seveda zastopali nasprotno stališče. Zastopnik Čeda Kokanović je predlagal, naj se izvede verifikacija po abecednem redu. Obveljal pa je predlog radikalov Rankovića, naj se vrši verifikacija po poslovnih volitvah okrožij, in sicer tako, da se najprej overjuje vsi nesporni mandati, dočim naj se razprava o spornih mandatih odloži za pozneje. Načelo se je tudi vprašanje, do katerega roka naj verifikacijski odbor sprejema pritožbe proti izvolitvi poslovnih poslancev. Radikali so zastopali mnenje, da je ta rok potekel že s sestankom verifikacijskega odbora, dočim je opozicija vztrajala na tem, da teče pritožbeni rok do konca poslovanja verifikacijskega odbora. Ker ni prišlo do nikakega sporazuma, je predsednik xrdil kratek odmor, med katerim so imeli člani večine konferenco. Po zopetni otvoritvi se je bil osvojen predlog, da se vrši verifikacija po volilnih okrožjih in da se sprejemajo pritožbe do zaključka verifikacijskega posla.

Takoj nato se je pričela razprava o mandatih v bitolskem okrožju Stepan Radić je v daljšem govoru zahteval, da se razveljavijo vsi mandati v Južni Srbiji in razpišejo nove volitve, naglašajoč, da je izvajal g. Vukičević brezprimerno nasilje in to nele proti opoziciji, marveč tudi proti demokratskim članom vlade. Obširno je navajal slučaj radićevskega kandidata, ki ga je policija aretirala kot potepuha in ga tik pred volitvami obsedila na 30-dnevni zapor, da bi tako preprečila njegovo akcijo. Nadalje je navajal nedopustno agitacijo ministra pošče g. Vajka Kocića, ki je povsod razglašal, da hoče vralj samo njega in da volitve ne smejo glasovati za nobenega drugega kandidata. G. Vukičević je celo izjavil, da so demokrati in druge stranke

pri teh volitvah zadnjikrat kandidirali v Južni Srbiji in da se to ne bo nikdar več zgodilo, češ da je Južna Srbija že od nekdaj izključna domena radikalne stranke. Svoj govor ki je izrazil med radikali viharne proteste, je g. Radić zaključil s konstatcijo, da je g. Vukičević napravil iz države svoje lovišče, v katerem dovoljuje lov samo svojim prijateljem.

Radikal Vasilje Trbić, ki je izvoljen v bitolskem okrožju, je skušal zagovarjati početje radikalov, češ da g. Radić ne navaja nikakih konkretnih primerov. Pri nato sledečem glasovanju je vladna večina verificirala mandate sledečih poslancev: dr. Kosta Kumanudi, general Milosavljević Vasilje Trbić, Pera Popović, Jovo Hadži Parmačević in Jovo Trajković.

V bregalniškem okrožju so bili proti ugovoru Stepana Radića ki je iznašal zlasti radikalno agitacijo proti ministru Šumenkoviću, verificirani mandati sledečih poslancev: dr. Šumenković, Vajko Kocić, Milutin Dimitrijević.

V valjevskem okrožju so bili soglasno verificirani vsi mandati in sicer: Voja Lazić, Pera Marković, Mita Matić, Stevo Jančević, v vranskem okrožju so verificirani vsi mandati in to Vajko Kocić, Žika Rafajlović, Milutin Dragović, Dimitrije Popović, Dušan Maksimović, Borislav Josić in Kosta Marković.

V raško-zvečanskem okrožju so ob ugovoru posl. dr. Petrovića, ki je naglašal, da so radikali ukradli mandat kandidata SDS Olgorije Božovića, verificirani vsi mandati in sicer: Živko Sušić, Dragoljub Obradović, Stepan Radić, Stevo Brusija in dr. Spaho. Nato so bili verificirani tudi vsi nesporni mandati v kruševškem, kumanovskem, metohijskem, ohridskem in moravskem okrožju. Seja je bila popoldne prekinjena in se nadaljuje popoldne.

Milijardno investicijsko posojilo v inozemstvu

London, 7. oktobra. „Financial Times“ poroča, da namerava Jugoslavija po ureditvi svojih vojnih dolgov najeti v inozemstvu večje posojilo.

Za makedonskimi dogodki tiči Italija?

Vlada je včeraj na dolgi seji razpravljala o štipsem umoru in njegovih posledicah. — Bolgarska vlada mora razpustiti makedonski komite. — General Kovačević bo pokopan na državne stroške. — Interpelacije o razmerah v Južni Srbiji.

Beograd, 7. oktobra. V zvezi z atentatom na brigadnega generala Kovačevića se je vršila včeraj popoldne seja ministrskega sveta. Po obširnem poročilu vojnega ministra generala Hadžića o dogodku samem in o korakih, ki so jih podvzele vojaške oblasti, da izsledijo zločinca, je vlada sklenila strogo zaporo državne meje napram Bolgarski. Za izsleditev zločinca je bila razpisana nagrada v znesku 100.000 Din, pogreb nesrečne žrtve pa se bo vršil v Beogradu na svečan način in na državne stroške.

V nadaljemnem poteku se je poročal zunanji minister dr. Marinković o akciji makedonskimi in o odnosih z Bolgarsko. V informiranih krogih se zatrjuje, da stoji za akcijo makedonskimi Italija, ki je interesirana na tem, da prepreči zblizanje med balkanskimi državami zlasti pa med Jugoslavijo in Bolgarsko. Vlada je glasom teh informacij sprejela več važnih sklepov, ki gredo za tem, da se te intrige obzupespešijo.

Po seji ministrskega sveta so ministri odklanjali vsako podrobnejšo izjavo o sprejetih sklepih. Izve se je le toliko, da je vlada izdelala točne instrukcije, ki jih je sporočil zunanji minister takoj po seji ministrskega sveta našemu poslaniku v Sofiji. V teh instrukcijah je dobil naš sofijski poslan-

nalog, da izroči sofijski vladi verbalno noto, z zahtevo, da bolgarska vlada razpusti takozvani makedonski komite in ukrene vse potrebno, da prepreči prehod atentatorjev na naše ozemlje.

Truplo ubitega generala Kovačevića bo danes prepeljano iz Stipa v Beograd in položeno bržkone v vojni akademiji na mrtvaški oder. Pogreb se bo po vsej priliki vršil jutri.

V vsej javnosti in tudi v političnih krogih vzbuja teroristična akcija bolgarskih komitov, kakor tudi omahljivost bolgarske vlade, ki doslej še ni pokazala resne volje, da napravi konec temu početju, veliko ogorčenje. Opozicijski krogi pa dolže tudi vlado, da posveča razmeram v Južni Srbiji premalo pozornosti. Zlasti se kritizira dejstvo, da se pošilja v Južno Srbijo skoraj najsibše uradništvo. Vse parlamentarne skupine pripravljajo interpelacije, v katerih zahtevajo pojasnila in temeljito remedarjo.

Za danes popoldne je napovedana konferenca gg. Pribečevića, Stepana Radića in Jove Jovanovića, na kateri se bodo posvetovali o skupni akciji opozicije v zvezi z bombnega atentata v Stipu. Opozicija namerava ob tej priliki iznesti zlasti pritožbe nad upravnim aparatom v Južni Srbiji, ki je v veliki meri kriv tamkajšnjih žalostnih razmer.

Anketa o prisilni poravnavi

Gospodarske korporacije proti uvedbi prisilne poravnave. — Anketa odgojena.

V mali sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo se je danes ob 10. do 11.30 popoldne vršila anketa zastopnikov pridobitnih organizacij in korporacij ter denarnih zavodov o zakonskem osnutku pravosodnega ministrstva glede uvedbe prisilne poravnave za vsa država. Anketo je otvoril in vodil zbornični tajnik gosp. dr. M. Pretinar. Med drugimi so bili navzoči za Društvo bančnih zavodov dr. Rant, za odvetniško zbornico dr. Krejči, za Društvo industrijev in veletrgovcev g. Jelenić, za Zvezo industrijev tajnik dr. Golia, za Zadržno zvezo g. dr. Basaj, za Zvezo slovenskih zadrug g. Trček, za Mestno hranilnico ljubljansko g. Majcen itd.

Tajnik g. dr. M. Pretinar je podal kratek pregled o pismenih izjavah, ki so jih podale posamezne korporacije in zavodi. Vprašanje uvedbe prisilne poravnave ni v diskusiji, pač pa vprašanje kavit, hitrega postopka, vprašanje izpolnitve in zavarovanja ter vprašanje vpliva upnikov na postopek pri poravnavi. Omenil je dalje, da se je Zveza industrijev za Slovenijo izrekla odločno proti uvedbi prisilne poravnave, ker to ni iz gospodarskih vidikov oportuno in bi več škodovala razvoju in konsolidaciji gospodarstva, kakor pa koristila. Zveza trgovskih gremijev se je izrekla za poravnavo, zahteva pa, da se izpolniten rok določila na dve leti, višina v procentih najnižje 50 odst. in da se določijo kratki roki tako, da se ne bi stvar zavlačevala. Za upravičeno se mora postaviti vedno strokovnjak, ne pa odvetni Društvo denarnih zavodov je podalo obširno pismeno mnenje in konkretne predloge k posamnim paragrafom Društva je za prisilno poravnavo, za izpolniten rok 2 let, za kvoto 35 do 50 odst. Zveza slovenskih zadrug je za postopnost kazenskih določil napravil insolventnemu trgovcu in za zaščito hranilnih vlog Zadržno zvezo se je izjavila proti uvedbi prisilne poravnave, zlasti pa odločno proti prisilni poravnavi za denarne zavode, ki se bavijo s sprejemanjem hranilnih vlog. Tajnik je nato podal tudi kratek pregled o stališču, ki ga zavzemajo zagrebški in beogradski gospodarski krogi.

Po tem poročilu se je razvila kratka načelna debata. Odvetsnik g. dr. Viljem Krejči je v imenu Odvetske zbornice z obžalovanjem konstatiral, da v pravosodnem ministrstvu povodom sestave osnutka in pozneje niso vprašali nobenega pravnika, združenja, osnutka niso poslali niti Odvetski niti Notarski zbornici, niti Društvo sodnikov, da bi te merodajne korporacije podale svoje mnenje in stavile konkretne predloge. Ne more podati nobene izjave glede prisilne poravnave.

Tajnik Zveze industrijev g. dr. Adolf Golia je splošno utemeljeval odklonilno stališče Zveze, kakor je podano v pismeni vlogi. G. Jelenić je v imenu Društva industrijev in veletrgovcev naglašal da je bil zakon o prisilni poravnavi med vojno razmeram primeren, sedaj pa ne. Pred vsem je

treba zahtevati izenačenje konkurznega reda za vsa država, treba pa je tudi poostri kazensko postopanje proti malomarnim dolžnikom. Zlasti so potrebne nove določbe glede prenosa trgovčevega premoženja na zakonskega druga, bližnje sorodnike in prijatelje. Prenos, ki je bil izvršen pred štiri leti ob prijavi insolvence, se mora razveljaviti. Kazni naj se določijo proti trgovcem insolventom radi njih površnega knjigovodstva, opustitve istega in opustitve bilanciranja, dalje radi lahkomišelnega poslovanja in nepravdega kreditiranja, radi lahkomišelnega investiranja denarja in radi nezadostnega zavarovanja škode po požaru.

G. dr. Rant je v imenu Društva bančnih zavodov izjavil, da je predloženi zakonski osnutek, kompilacija raznih inozemskih zakonov, dober in da se je o njem tudi inozemska strokovna kritika povoljno izrazila. G. dr. Basaj je v imenu Zadržne zveze naglašal, da so gospodarske razmere v Sloveniji že toliko konsolidirane, da so tu taki izjemni zakoni kakor je zakon o prisilni poravnavi, nepotrebni. Naše solidno gospodarstvo bi imelo samo škodo, ako bi se ta zakon uveljavil, ker bi se gotovo zlorabljal. Prisilno poravnavo veljavno tudi za denarne zavode, pa moramo vsi odločno odklanjati.

G. dr. Viljem Krejči je nato ugotovil, da je pretežni del gospodarskih krogov proti uvedbi prisilne poravnave. Predlagal je, naj se anketa preloži za 10 dni, da bo dana možnost pravnikom, zlasti odvetsnikom in sodnikom, osnutek proučiti in nato podati svoje strokovno mnenje.

Predlog je bil soglasno sprejet, naka se je tajnik dr. Pretinar navzočim zahvalil na udeležbi in sodelovanju.

Ljubljansko gledališče rešeno iz najhujše krize

Uspešna intervencija kluba SDS

Beograd, 7. oktobra. V smislu sklepa kluba SDS je posetil danes dopoldne posl. dr. Pivko v spremstvu upravnika Narodnega gledališča v Ljubljani arhitekta g. Gregarja finančno ministrstvo in urgiral rešitve dopisa o razpisu na podlagi tiskovne napake v državnem proračunu preveč vplačanega kredita za ljubljansko gledališče. Pomočnik finančnega ministra je izjavil, da je finančni minister predlog prosvetnega ministra usvojil in že izdal generalnemu ravnatelju državnega računovodstva nalogo, da mu predloži v podpis tozadevni nalogo. To se bo zgodilo še tekom današnjega ali najpozneje jutrišnjega dne. Upravnik Narodnega gledališča g. Gregar pa je dobil navodilo, naj opusti vsako nadaljnjo redukcijo osebja in plač, ker se bo zadeva kreditov za Nar. gledališče v Ljubljani ugodno rešila. Intervencija SDS je torej rodila popoln uspeh in je zagotovila neokrnjen nadaljnji obstoj ljubljanskega gledališča.

Brat umoril brata

Smrt utopljenca Janeza Pestotnika pojasnjena

Bilo je 17. septembra pozno zvečer. Po silnem deževju je Mali graben zelo narastel. Pri zidani uli, kamor sta pred sto leti za časa znanega kongresa zahajala avstrijski cesar in ruski car, je potok narastel celo do ceste. V mali gostilni „Hotel froš“, na Cesti dveh cesarjev sta pozno zvečer sedela brata Pavle in Janez Pestotnik. V gostilni je bilo navzočih tudi več delavcev iz bližnje opekarne Stavbove družbe. Brata sta se začela prepričati radi Pavlove žene, ki jo Janez ni maral.

Končno sta oba brata med prepričanjem zapustila gostilno in odšla v temo Kmalu se je Pavle navidez miren vrnil v gostilno ter naročil merico žganja: šele pozno ponoči je odšel domov.

Drugo jutro je Pavle prišel k posestniku Brlecu, kjer je Janez stanoval, in vprašal gospodarja: „Ali lena klada še spi? Prišel sem ga buditi, da greva skupaj na delo.“ Brlec je odgovoril, da Janeza ni bilo domov. Nikdo ga potem ni pogrešal, ker so vsi mislili, da je odšel kam na deželo za delom. Dne 29. septembra so stanovci delavske kolonije na Bonifaciji zapazili kakih 150 m od Erbežnikovega mostu na kolih zatanknega utopljenca. Bil je to Janez Pestotnik. Splošno so mislili, da se je Janez Pestotnik sam v pijanosti prevrnil z mosta v močno narasli Mali graben. Delavci opekarne ki so bili usodno noč v gostilni „Hotel froš“ pa so začeli med seboj drugače tolmučiti zagonetno smrt Janezovo ter se končno začeli izražati mnenje, da ga je moral brat pahnil v vodo. To mnenje se je tudi med prebivalci Bonifacije vedno bolj utrjevalo. Policijski organi so zato nadzorovali brata Pavla ki je povsem hladnokrvno vzel na znanje nesrečno bratovo smrt. Dejal je napram znanec: „Pijanec je bil žganjar nikdar ni storil srečnega konca.“

Dne 4. oktobra zjutraj sta dva stražnika napovedala Pavlu aretacijo ter ga privlekle pred policijskega nadzornika gosp. Močnika ki ga je začel najprej izpraševati o ročinskih okoliščinah. V sredo je šel g. Močnik z aretirancem na mesto, kjer so našli utopljenca in v gostilno Pavle je bil ves čas hladnokrven in malodušen. Včeraj je g. Močnik začel z novim zaslišanjem Pavle je slejkoprej odločno zanimal da bi bil kakorkoli skrivaj bratovo smrti. Vedno znova je zatrjeval: „Čisto nedolžen sem. Kako bom jaz umoril brata, ko mi je večkrat za žganje plačeval.“

„Kako je to da niste šli k bratovu pogrebu? Celo kropit ga niste šli v mrtvašnico!“

„Revež se mi je tako zelo smilil. Saj je bil dober!“

„Ni se vam smilil. Slabo vest ste imeli. Strah vas je bilo pred njim! Povejte resnico!“

Po hudem notranjem boju je Pestotnik zaječal: „No, no. Gospod... gospod... Res je jaz sem ga pahnil pri mostu v vodo. Če bi jaz ne njega, bi pa on mene ubil.“

Pestotnik se je nato sesedel na stol v celiči, v kateri se je vršilo zasliševanje in se ni zmenil za nikogar več. Popoldne ga bodo oddali deželnemu sodišču.

ZIGOM KIJUČ

NAJBOLJŠE, NAJTRPEŽNEJŠE

ZATO NAJCELEJŠE

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.545 bl., Curih 1094—1097 (1095.5), Dunaj 8—8.03 (8.015), London 276.15 — 276.95 (276.55), Newyork 56.64 — 56.84 (56.74), Pariz 223—224 (—), Praga 168 — 168.80 (168.40), Milan 311—313 (312).

Effekti: Vojna škoda 405—406 (406), Celjska pos. 164 d, Ljub. kred. 138 d, Prastrednja 850 d, Kred. zavod 160 d, Strindne 70 bl., Veve 195 d, Ruše 200—270, Kr. ind. dr. 400, Stavbna 56, Sešir 104.

Lesni trg. Tendence neizpremenjena. Zaključeno 4 vagoni in sicer: 1 vag. desk, 18 mm — 5 cm, 48 mm — 4 m; remeljani 48—48 mm — 5 cm; f. v. m. po 540; 1 vag. bukovih hlodov od 5 cm naprej, večina 3—4.5 m, od 35 cm srednjega premera naprej, media 40 cm, prima, fr. vag. Sušak po 380;

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 276.15—276.95, Newyork 56.64—56.84, Pariz 222.64—224.64, Milan 310—312, Curih 1094—1097, Berlin 1352.67—1354.67, Dunaj 800—803, Praga 168—168.80.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, Beograd 9.183, Milan 28.34, Pariz 20.36, London 25.245, Newyork 518.025, Berlin 123.60, Praga 15.87.

Volitve v Zbornico za TOI

Klerikalne grožnje slovenskim gospodarskim krogom. — «Slovenec» proglašuje volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo za politično zadevo in izreka že vnaprej prokletstvo nad neodvisnimi stanovskimi organizacijami.

Koncem oktobra se vrše volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Za celo leto so bili slovenski pridobitni krogi oropani pravice potoma svojega gospodarstva zastopstva gotovosti napram javnosti in državni upravi o svojih potrebah in težnjah. Ljudje, ki so proglasili to zbornico za slovenski gospodarski parlament, ki so proglasili pred letom dni ob zborničnih volitvah potrebo razširjenosti njene samouprave, so bili prvi, ki so postali samoupravne pravice slovenskih pridobitnih krogov ter onemogočili konstituiranje njihovega stanovskega parlamenta zgolj zaradi tega, ker se je večina med njimi izrekla proti vmešavanju strankarske politike v strogo gospodarske zadeve.

Sestava imenika volilnih upravičencev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo dokazuje, da se hočejo polastiti tega stanovskega zastopstva potom zadrugi, ki dejansko obstaja samo na papirju, ki ne plačujejo nobenih davkov in zato tudi nobenih zborničnih doklad. Nad interesi slovenskih pridobitnih krogov naj zavladajo župniki, kaplani in celo ljudje, ki si s svojimi lastnimi delom doslej še niso znali zaslužiti kruha, ki so odvisni še od podpore svojih staršev, kakor dokazuje primer akademika g. Novaka, iznajditelja klerikalne «Sprengle» pri zadnjih skupščinskih volitvah v Trnovem, ki funkcija v novem volilnem imeniku kot volilni upravičenec v imenu nekakšne gradbene zadruge klerikalnega prosvetnega društva v trnovskem okraju.

Kar ni bilo mogoče niti v Avstriji kljub privilegiraniemu stališču, ki so ga uživali v njej klerikalci, kar istotako tudi ni mogoče nikjer drugod v naši državi in proti čemu mur so protestirali vsi jugoslovanski pridobitni krogi, naj postane zaradi strankarsko-političnih razlogov klerikalizma v Sloveniji. — parlament slovenskih gospodarskih krogov naj postane domena župnikov, kaplanov, faroških kuharic in sličnih ljudi, ki si s lastnim produktivnim delom še niso prislužili niti vinarja in katerih eksistenca je odvisna samo od milosti in lahkovernosti našega ljudstva.

Tisti, ki ustvarjajo s svojim pridobitnim delom narodno blagostanje, ki so stebri narodnega gospodarstva in od katerih razvoja in procvita je odvisna po sedanjem gospodarskem redu usoda cele vrste delovnih slojev, morajo postati podložnik petam ljudem, ki so samo paraziti na telesu narodnega gospodarstva.

Ljudje, ki so ubili samoupravo slovenskega gospodarskega parlamenta in mu po-

stavili na čelo komisarja, kar se je zgodilo prvič v dobi njegovega obstoja, pa imajo sedaj še to drznost, da groze n. pr. v današnjem «Slovenec» vsem, ki bi se ne hoteli ukloniti klerikalni strankarski komandi s — posledicami.

Kdor bo volil pri zborničnih volitvah kandidato listo svoje stanovske obrtniške, trgovske ali industrijske organizacije, temu napoveduje «Slovenec», naj si sam pripiše posledice.

Glasi slovenskega klerikalizma, ki se je borilo že lani proti nestranskim obrtniškim organizacijam in trgovskim gremijem ob priliki volitev, kliče vsem, ki upajo vztrajati v vrstah svoje stanovske organizacije: «Strogo bomo gledali, kdo je proti nam.»

Proti SLS je torej vsakdo, ki se v svoji stanovski zavesti čuti solidarnega s svojimi stanovskimi tovariši v stanovskih organizacijah!

«Slovenec» proglašuje že sedaj, ko niso postavljene še nobene kandidatne liste, ko še niso znana nobena imena kandidatov, že v naprej nad vsakomur klerikalno prokletstvo, kdor bi se upal upreti usiljenim kandidaturam, postavljenim izven stanovskih organizacij od klerikalne strani. Mislimo, da je to razžaljenje ne samo stanovske časti slovenskih pridobitnikov, ampak tudi omalovaževanje njihove svobodne volje in zdrave pameti.

Razen tega, da hočejo klerikalci ubiti «oficijelno» stanovsko zastopstvo slovenskih pridobitnih krogov z omogočenjem volilne pravice ljudem, ki nimajo niti pojma o potrebah naših gospodarskih krogov, o nalogah njihove zbornice, ki za to zbornico nikdar niso plačevali nobenih doklad in jih zaradi svojega izredno blagoslovljenega poklica tudi nikdar ne bodo, hočejo ustrahovati slovenske pridobitne kroge še z grožnjami, s terorjem, ako bi se drznili reči v lastno korist, v prid svojih stanovskih interesov samostojno besedo!

Slovenski obrtniki in trgovci, vi dva imelja po tej klerikalni morali samo dolžnost, da plačujete davke in doklade za pokritje deficitov, ki so nastali pod komisarjatom v zbornici, prepovedano pa vama je, izreči svojo svobodno besedo na priložnostnih stanovskih interesov, kajti slovenski gospodarski parlament mora postati zbornica domena meščarjev in faroških kuharic. Nočemo se vmešavati v interne zadeve naših gospodarskih krogov, menimo pa, da iz te moke ne bo kruha.

Netzmerskala, trgovskega pomočnika brez službe in stalnega bivališča. V Zagrebu ni nič posebnega če si skuša aretiranec vzeti življenje, ker so taki dogodki na dnevnem redu, zanimiv pa je ta slučaj, ker dokazuje, kako se lahko preslepi boljše meščanske družine z različnimi naslovi, četudi so izmišljeni. Netzmeskal je menda češki Nemec. Za časa Avstro-Ogrske je živel njegov oče v Boki Kotorski in se je tam oženil z domačinko. Pustolovca Netzmeskala ni motilo da so ga od vseh strani terjali, naj poravnava svoje dolgeve. Svoje preprosto ime je spremenil v odličnejše. Imenoval se je dr. Vladimir Narančič, stanujoč v Bakacovi ulici. Resnični dr. Narančič je dobival več pisem, v katerih so ga upnikji terjali. Zato se mu je zdelo stvar sumljiva in je obvestil policijo. Nekega dne je k zdravniku prišla tudi neka gospa iz Beograda. Vprašala je, kje je lažni doktor Narančič, ki se piše v resnici Netzmeskal. Pokazala je tudi njegovo sliko v družstvu lepih dam na Jadranu. Pustolovec je namreč užival velik ugled tudi pri «Jadran»-filmu kot doktor. Policija je odredila zasledovanje pustolovca in ni ji bilo težko najti ga, ker ga je imela že v svojih registriranih vpisane. V svojih ljubavnih avanturah je nekoč zbežal z neko 17-letno deklico na Sušak. Potem se je drugič zaročil z mladenko katero je spoznal v Crikvenici kot doktor Narančič. V Selcih in Crikvenici je otvoril tudi svojo ambulanco, ker je bil specialist za spolne bolezni. Na naši rivjeri je nastopal kot dr. Marino Narančič. Svojo doktorsko karijero je Netzmeskal končal v policijskih zapornih, kjer je včeraj izpil v samomirilen namenu dozo sublimata. V bolnici so mu izprali želodec in ga tako rešili.

Plenarna seja Zveze za tujski promet v Sloveniji

Pod predsedstvom dvornega svetnika g. dr. Marna se je vršila včeraj v Ljubljani plenarna seja Zveze za tujski promet v Sloveniji. Udeležili so se je zastopniki ljubljanske in mariborske oblasti, ko jo je zastopal g. obl. odb. Kugovnik, velikega župana mariborske oblasti, ljubljanskega mesta, direktorje pošte in brzojava, železniške direktorje, trg. in obrt. zbornice in mnogi drugi javni delavci. Po pozdravnem govoru je g. predsednik obrazložil organizacijo Zveze ter njenej uradu, navedel njene pridobitne vires ter pojasnil pomen društva «Putnika» za našo Zvezo ter nje sorodne organizacije v državi, ki so navezane na materijelno pomoč «Putnika». G. predsednik je konstatiral, da je letošnja sezona rekordna, ter da je daleč prekosila vsa pričakovanja. Navedel je nekatere statistične podatke ter je izrazil mnenje, da ne bodo naša zdravilišča in letovišča mogla več zmagovati navala tujecev, ako ne bomo skrbeli za gradbo primernih hotelov in penzionov.

Ravnatelj Pinter je podal obširnejše poročilo o propagandnem delovanju Zveze leta 1927. v tu- in inozemstvu. Poročal je tudi o kongresu oficijelnih tujkoprometnih organizacij vseh evropskih držav, ki se je vršil te dni v naši državi. — G. dr. Marn je nato razvil program dela za l. 1928.

Za bodočo sezono se je sklenilo omejiti boj na informativno kot pa na propagandno akcijo. Sklenilo se je, da bo Zveza za ložila poseben nemški vodnik za Ljubljano, izpod peresa g. dr. Andrejke, nadalje nemški vodnik za mesto Celje ter ilustrirane prospekte v francoskem in nemškem jeziku. Ponatila se je bo za bodočo sezono tudi francoska brošura «Visions de Slovenie», ki bo služila za informacijo francoski, angleški, poljski, rumunski in nordijski publikli. Za slovenske obiskovalce Adrije pa bo Zveza založila poseben vodnik po našem Primorju.

Stavljeno so bili razni važni predlogi glede izboljšanja železniških zvez v Sloveniji, osobito zveze Slovenije s Sušakom in Splitom. Apeliralo se je na železniško upravo, da te nedostatke po možnosti odstrani.

Iz poteka zborovanja je bilo razvidno, kako ogromno delo vrši Zveza za tujski promet v Sloveniji za našo narodno gospodarstvo. Vidi se, da je letošnja rekordna sezona v Sloveniji in našem Primorju pripisovati v veliki meri neumornemu, nebičnemu in sistematičnemu delu tako naše Zveze za tujski promet, kakor tudi njenih posestrim v ostalih delih naše domovine.

Snoči so preprečili iz policijskih zagrebških zaporov samomorilca Lovra

Sport

Manifestacijski obhod sportnikov po Ljubljani
Olimpijski dan 16. t. m.

Odbor za propagando IX. olimpijade v Sloveniji je v sporazumu s sportnimi krogi določil sledečo razvrstitev, katero naj vpoštevajo vsi sportniki:

Spreved so otvorili z olimpijsko in državno zastavo. Tej slede predstavniki vrhovnih sportnih organizacij v Ljubljani, in sicer: Odbor za propagando IX. olimpijade, JZSS, Moto Savez, Autoklub, LNP, LLAP, LPP, LHP, Kol. pododbori, Kolo jahačev, skavtov in gozdovnikov.

Nato člani Kola jahačev s svojim jahalnim odsekom.

Za to skupino slede nogometaši, razvrščeni po svojih klubih, klubi po abecednem redu, in sicer: najprej moštva v dresih z žogo in klubsko zastavo, nato ostali nogometaši v civilni obleki; vsak za svojim klubom.

Za nogometaši slede lahkoatletci na isti način razvrščeni kot nogometaši, s sportnim orodjem, za njimi atleti v civilni obleki.

Za njimi težkoatletci v enaki razvrstitvi kot zgoraj.

Njim slede plavalne sekcije naših klubov, vendar te v civilni obleki.

Za plavalci veslači LSK v skupnem nastopu z vesli, ev. s čolnom.

Nato se uvrste dame in sicer najprej hazena družine v dresih z žogo, za njimi ostale hazenašice v dnevni obleki.

Hazenašicam slede lahkoatletinje s sportnim orodjem, kopjem, diskom etc.

Za temi korakajo v sprevedu tennis sekcije Atene in Ilirije, dame in gospodje, v dresih in vsi z raketi. Tennis igralci nastopijo le v dresih.

Za njimi slede drsalci v sportni obleki in z drskami, a za temi smučarji LSK, Ilirije, Skale in SPD. Smučarji nastopijo s smučmi, deloma v dresih, deloma v sportni obleki, ostali brez vsega le v civilni obleki. V vsaki smučarski sekciji se uvrste najprej dame, nato gospodje, nato gospodje. Pred skupno smučarjev koraka vrsta vojaških smučarjev.

Za smučarji nastopijo sankarji v sportnih oblekah in s sankami.

Sankačev slede skupine skavtov in gozdovnikov.

Za temi se razvrste kolešarji vseh klubov obeh ljubljanskih pododborov, pred njimi pa četa vojakov kolešarjev. Kolešarji klubi se razvrste po abecednem redu, kolešarji po štirih v eni vrsti.

Za kolešarji slede motokiklisti vseh treh ljubljanskih klubov, razvrščeni po strojih tako, da vozi najprej solo-stroji, za njimi motokiklisti s priklopi.

Spreved zaključijo avtomobilisti, ki tvorijo obnem revije elegantnih in modernih ljubljanskih avtomobilov.

Vsi klubi skrbijo sami za oznako svojega kluba ter se je sklenilo, da nosi vsak klub svoj poseben znak ali klubsko zastavico.

Odhoda naj se udeležijo poleg ljubljanskih klubov tudi klubi iz ljubljanske okolice in bližnjih krajev, kakor Domžale, Ježica, Dobrunje, St. Vid itd.

Vsi sportniki se zbere najkasneje ob pol 10. uri na proslavo velesojna, kjer se uvrste v obhod. Rediteljem se morajo brezopojno pokoravati ter bodo ti označeni s trakom na levi roki. Sportnike prosimo, da pazijo na enakomeren tempo spreveda, da se isti ne bo trgal.

Namen obhoda je strogo propagandnega in manifestacijskega značaja. Dolžnost vseh sportnikov je, da s skupnim nastopom manifestirajo za propagando sportne ideje, za večje upoštevanje in podpiranje sportnega gibanja s strani države in občin. Manifestacija na dan se bo vršila po vsej državi, Ljubljani, središče Slovenije, naj tudi s tem nastopom pokaže, da je sport pri nas globoko ukoreninjen in v širokem razmahu.

— Derby (Zagreb) — Ilirija. V nedeljo ob 15.30. igrače Ilirije. Izza drž. prvenstvenih tekem Ilirija — Gradjanski in Ilirija — Hašk gostuje v nedeljo v Ljubljani z Derbyjem prvič zopet gost iz Zagreba, na katerem se more realno presojati sedanjo kvaliteto zagrebškega nogometa. Nedeljska tekma med Ilirijo in Derbyjem, v kateri igra oba kluba kompletna, pa daje lepo priliko za primerjanje našega podstavnege prvaka z enim izmed danes priznanih reprezentantov Zagreba, v izvestni meri torej za primerjanje našega nogometa z zagrebškim. — Glavne odlike Derbyja so vigranost in homogenost moštva, visoka tehnična izvežbanost, borbenost in dober start. Poleg tega velja Derby kot fair moštvo in ki gra tudi za oko lep nogomet.

Kot predigra se vrši ob 14. prvenstvena tekma rezervnih moštev Ilirije in Slovana.

Medklubiški odbor opozarja vse dirkače, da se javijo v nedeljo jutraj ob 10. uri na cilj — gostilni Kačič. Točno ob 10. uri 45 min. skupni obhod v dirkalnih drnili, in start v Zvezdi. Voja dirkačev.

— Ako vam ni dovoljena avdijenca ne morete biti danes sprejeti. Najprej morate zaprositi za avdijenco. Ako pa ni neobhodno potrebno govoriti z generalom, se lahko obrnete na načelnika tega ali onega oddelka.

Bivši ljudje so se spogledali. Koncem koncev morda le ni bilo treba govoriti z generalom samim, ker bi jih lahko sprejel v službo policije tudi podrejeni načelnik.

— Radi bi dobili službo privatnih detektivov. Doslej smo se pečali s tem poslom v Padovi, toda slišali smo, da so privatni detektivji tudi v Parizu. Ali sprejemajo v službo pariške tajne policije tučce?

— Sprejemajo, je odgovoril redar. Formalnosti so zelo enostavne. Ker privatni detektivji od države niso plačani, marveč dobivajo samo nagrade, ako se jim lov za zločinci posreči, zadostuje samo prijava.

— Tako kakor v Padovi, — se je nasmehnil d' Albaniac.

Redar je odvedel Padovance v pisarno. Čez pol ure so znova sedli v aeroplan s potrdili v žepu, da so vpisani v seznamu privatnih detektivov v Pariza pod št. 84-D, 85-D in 86-D.

Te legitimacije so zadostovale, da

— Proslava 40letnice slov. kolesarstva. Jubilejna medklubiška kolesarska dirka, za prehod: postal, poklonjen po bivših blažih. Klub slov. biklistov Ljubljana 18874 se vrši v nedeljo dne 9. oktobra t. l. na progi Ljubljana — Vransko — Ljubljana Km 100. Start ob 12. uri na Kongresnem argu pred Nunsko cerkvijo, na kar se cenjeno občinstvo posebno opozarja, ker bo imelo izredno priliko opazovati razvoj tekme. Na cilju Dujaška cesta pred gostilno Kačič ob 14. uri 30 promenadni koncert godbe Dravske div. oblasti. Za pl. občinstvo bodo na cilju sedeži na razpolago. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Medklubiški odbor.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 7. oktobra 1927; katoličani: Rožninska Mati Božja; pravoslavci: 24. septembra, Tokla.

Jutri: Sobota, 8. oktobra 1927; katoličani: Brigita; pravoslavci: 25. septembra, Eufrosina.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matka: «Tom, Tira in Taks».

Kino Dvor: «Bela sužnja».

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva cesta; Trn: koczij, Mestni trg.

Jutri: Bohinec, Rimska cesta; Levstik, Resljeva cesta.

ZA NASE NAROČNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij M in L.

Prosveta

Šentjakobski gledališki oder v Ljubljani.

Sobota, 8. oktobra: «Skoljka».

Nedelja, 9. oktobra: «Skoljka». Gostovanje na Viču.

Gospodična Lidija Wislakova, naša domačinka, bivša prva plesalka gledališča de la Madeleine v Parizu in sedanja članica baletnega zbora ljubljanske opere, se bo prireditelj ljubljanskemu opernemu občinstvu v vlogi bakchantke v operi «Faust» v nedeljo dne 9. t. m. Kritike nje niso dosedanjih nastopov v inozemstvu, posebno se kritike listov New York Herald, Daily Mail itd., so bile polne hvale o njeni plesni umetnosti. V letošnji sezoni bo gospodična Wislakova v družbi z baletnim mojem Vlkom in ostalimi članicami našega baletnega zbora imela večkrat priliko nuditi našemu občinstvu pravo baletno umetnost. V «Faustu» gostuje v vlogi Margarete ga. Davidova, ki je zadnjič s tako lepim uspehom absolvirala svoje prvo gostovanje na ljubljanskem odru v Verdijevi «Traviatu». Poleg nje nastopijo še ga. Poličeva kot Siebel, in ga. Medvedova, dalje gg. Banovec, Holodkov in Rumpelj. Zasedba te opere je torej za Ljubljano popolnoma nova in tudi prvovrstna. Zato smo prepričani o uspehu prve operne predstave v letošnji gledališki sezoni.

«Ukročena trimoglavka», s katero se odpravi v soboto 8. t. m. dramska sezona v Ljubljani, je 10. Shakespearejevo delo, ki se vzporedi po vrsti na našem odru in hkratu 10. Shakespeare, ki ga je poslovenil Oton Zupančič in 10. ki ga režira Osiip Sest. Skoraj majhen intimen gledališki in kulturni jubilejček brez hrupa in pompa, ob katerem pa bi se gledalec utegnil zamisliti. Vsa predvojna doba nam je dala šest Shakespearejev. V knjigi jih je izšlo sedaj 10. Cankarjev «Hamlet», «Romeo in Julija», Funtkov «Kralj Lear», Zupančičev «Julij Cezar», «Benesi trgovec», «Othello», «Sen kresne noči», «Macbeth», «Kor hočete». V rokopisu so pripravljani za tisk «Zimska pravljica», «Komedia zmešnjav», «Mnogo hrupa za nič» in «Ukročena trimoglavka», ki vabi k otvoritvi sezone.

Uprava Šentjakobskega gledališkega odra ponovno opozarja občinstvo na sobotno predstavo Lojz Krajerjeve drame «Skoljka». Drama je izvrstno uspešna in so vsi dosedanj posetniki odhajali z zavestjo, da so gledali lepo in dobro dramo. — Predprodaja vstopnic je v trgovini gosp. Peter Sterka, nasl. Miloš Karničnik na Star. rem trgu. Isto dramo igrajo Šentjakobčani v nedeljo 9. t. m. na sokolskem odru na Viču, na kar posebno opozarjamo viško občinstvo.

Hrvatsko pjevačko društvo «Koio» iz Zagreba izvaja v soboto dne 22. t. m. v veliki dvorani hotela Union oratorij «Sveta Ciril in Metod», delo komponista Božidara Široke, ki se je izvajalo tudi na glasbenem festivalu v Frankfurtu. Kot solisti nastopijo dr. Viktor Benković, Julij Betetto in Josip Križar. Mešani zbor šteje 100 članov, koncert dirigira zborovodja Kola, g. Srečko Kumar. Vstopnice za ta koncert so že v predprodaji v Matični knjigarni.

Opozorjamo na koncert vijolinkega virtuosa Jana Kubelika, ki se vrši v petek 14. t. m. — Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

so lahko bivši ljudje zahajali v pariško družbo in jo opazovali. D' Albaniac in Fortclous sta se nameravala vrniti v trdnjavo sv. Jurija, čim bi bili zbrani potrebni podatki o novem svetu. Treba se je bilo čim prej vrniti in poročati Neznancu o razmerah v Parizu.

Toda Faulton je prekrizal te račune.

II.

Faultonovo izdajstvo.

V uradu 7. poljedelske družbe je Leticija s pomočjo vodnika pregledala sezname predmetnih vil, ki so jih oddajali lastniki v gajem.

Izbrala je zgodovinski grad, sezikan leta 2550 tam, kjer je stal poprej stari grad Mont-Guchet. V tem gradu je bival v 19. stoletju eden Napoleonovih maršalov. Grad je bil zgrajen v novem grško-francoskem slogu. Obdajal ga je velik park in elektrizirane stene. Najemina je znašala 16.000 goldinarjev letno.

Grad Mont-Guchet? Leticija se je spomnila, da je stanovala l. 1913 v tem gradu rodbina, ki je bila v bližnjem sorodstvu z de Clève. Še kot deklica je begala Leticija v kratkem krilcu po parku.

Poletimo v grad Mont-Guchet.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Mlada zaljubljenca v omari. — Rodbinska tragedija. — Arctacija lažnega zdravnika.

Pred dnevi je pobegnila 15-letna Gizela, hčerka bogatega posestnika iz Sente, s sinom tudi zelo bogatega veleposetnika iz Sente Gjorgiem Jelovcem. Gizelin oče je hotel na vsak način hčerko najti in je zato naznanil policiji, da ga je hčerka pred begom okradla. Po dolgem iskanju so redarji pobeglo hčerko res našli. Bila je skrita s svojim ljubčkom pri njegovih starših. Nahajala sta se med preiskavo v neki omari oba zavita v klopčič in v strahu sta čakala, kdaj zapusti preiskovalna komisija hišo. Toda imela sta smolo. Neki radovedni redar je vtaknil svoj nos tudi v omari in oba begunca odkril. Včeraj je policija izročila mlada zaljubljenca državnemu pravdniku v Subotici, kamor so ju pripeljali iz Sente v avtomobilu. Zapri so ju ločeno v celico in sodnik bo odločal o njuni nadaljni usodi.

Snoči je služkinja priredila svojo gospodinjico Nadi Seidlovi soprogi Jakša Seidla na Peščenih kakor navadno večerni kopeli ter nato odšla v kino. Gospodinja Nada Seidlova je odšla s svojimi otrokoma spat. Po kinu je služkinja tudi legla k počitku, ne da bi slutila, da se odigrava v sobi njene gospodinje grozna rodbinska tragedija. Drugo jutro ob 6. uri se je služkinja prebudila, da po-

spravi kuhinjo in pripravi zajtrk. Ko je stopila iz svoje sobe je začutila v nosu hud smrad po plinu. Zelo se je čudila, da njen ljubimec kanarček v kuhinji ni žvrgolel kakor navadno temveč ležal mrtev v kletki. Hotela je o tem obvestiti gospo in odšla je v nieno sobo. Vrata njene sobe so bile na stežaj odprte. Ker se gospa na njene besede ni odzvala, je vstopila in nudil se ji je grozen prizor. Gospodinja in oba otročiča so ležali mrtvi na postelji. Ker je sama padla v nezavest od duševnega plina, je planila v kuhinjo in zaprla plinsko pipico, iz katere je uhajal plin v prostore. Zanimivo je, da se je Nadin mož odjedel v Beograd, dočim je ona doma umirala. Slišal je, da je reaktiviran kot oficir. Doslej je bil nameščen pri tvornici stolov Frković v Zagrebu čije lastnik je brat nesrečne žene. Služkinja je poklicala vse sosedo na pomoč, ki pa niso mogli rešiti samomorilke.

Zdravnik je mogel doznati le smrt 30-letne matere in obeh otrok, 6-letne Vlaste in 4-letnega Dušana. Seidlova se je premišljeno pripravljala na smrt, ker je služkinjo poslala v kino in ji dovolila, da sme ostati vso noč pri prijateljih.

Snoči so preprečili iz policijskih zagrebških zaporov samomorilca Lovra

Jean de la Hyre:

29
500
Roman.

Zaklad je njena last in zato ga ni dolžna kupiti. Družba ima pravico vzeti vam zaklad. Evo, kaj bi vam mogel reči, gospod! Toda moj odgovor na vašo ponudbo ne bo tak. Ne bom tajil, da sem vašega zaklada zelo vesel in da ga hočem kupiti za naš muzej. Svojas je bilo vredno deset tisoč luidorov 200.000 frankov ali v našem denarju 100.000 goldinarjev in nič več.

Bivši ljudje so vedeli, da so bili goldinarji plačilno sredstvo novega sveta. Nedvomno je ponujal ravnatelj mnogo manj, nego je bil vreden zaklad, toda imel je pravico ponuditi še manj. Ako bi se začel pogajati, bi lahko izgubili vse.

D' Albaniac se je spogledal s svojimi tovariši in odgovoril:

— Dobro, vašo ponudbo sprejemamo.

Ravnatelj se je zadovoljno nasmehnil.

— Imenitno! Bodite tako orleznii in

pomagajte mi pretehti. Razložite novce na kupčke po petdeset.

Začeli so razkladati cekine po mizi. Ko je bilo zloženih dvesto kupčkov po petdeset luidorov, je ravnatelj primerjal višino kupčkov in si zadovoljno pomel roke. Nato je prosil tučce, naj spravijo zaklad nazaj v zavoje.

Ko je bil zadnji luidor v vreči, je pritisnil na gumb in zapovedal slugi:

— Pošljite mi glavnega blagajnika.

Vzel je pero in napisal na listek nekaj besed. Nato se je podpisal, pritisnil pečat in pomolil listek d' Albaniacu:

— Vi se podpisujete v imenu vseh štirih?

— Da.

— Kako se piše?

— Gtovanno d' Albagnio.

— Podpišite se. Navedite tudi svoj naslov v Parizu in v italijanski državi.

Evo tu. Pod besedo: prejel. Hvala!

Vstopil je blagajnik in ravnatelj mu je naročil odvesti potnike k blagajni ter jim izplačati 100.000 goldinarjev.

— Zbogom, gospoda! Ako najdete v Jadanskem morju še kak zaklad, ne pozabite namre.

Padovanci so si razdelili 100.000 goldinarjev in odšli na teraso k aeroplanom.

Leticija je sedla v manjši aeroplan in vodnik Celoni je zaklical pilotu:

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1927.

— Vse cenjene naročnike, ki še niso obnovili naročnine za mesec oktober vnaprejšnje, da isto obnove, ker sicer se bo vse zamudnikom pošiljanje lista 15. oktobra ustavilo. — Uprava »Slov. Narod«.

— Izpremembe v prosvetnem ministru. Kabinetski šef v ministru za šume in rudu Bana Todoroviča vrši sedaj funkcije kabinetskega šefa v prosvetnem ministru, a funkcije kabinetskega šefa v ministru za šume in rudu kabinetski šef ministrstva za socialno politiko Lukič. Funkcije pomočnika prosvetnega ministra vrši sedaj načelnik oddelka Nikola Polovina.

— Uredba o pobjanju nalezljivih bolezni. Minister za narodno zdravje g. A. Savič je podpisal novo uredbo o pobjanju nalezljivih bolezni. Uredba stopi takoj v veljavo.

— Italijanski poslanik pri prometnem ministru. Italijanski poslanik na našem dvoru general Bodrero je v sredo posetil prometnega ministra generala Milosavljeviča ter z njim razpravljal o izenačenju nekaterih carinskih tarif med Jugoslavijo in Italijo. Italija želi, da bi se znižale carine na italijansko tekstilno blago.

— Kmetijske šole v Sloveniji prevzema obe oblasti. Poljedelsko ministstvo je poslalo na vse oblasne odbore predlog glede prevzema kmetijskih šol od strani oblasnih skupščin. Ljubljanska in mariborska oblast naj bi prevzeli kmetijske šole v popolno upravo, poljedelsko ministstvo bi si pridržalo samo nadzorstvo. V poštevec za prevzem prihajajo kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, Škofji Loki, Mariboru in Št. Jurju ob južni železnici.

— Občinske volitve v Mariboru in v Ptuj. V »Uradnem listu« št. 103. z dne 6. t. m. so razpisane občinske volitve v Mariboru za nedeljo 18. decembra in v Ptuj za 4. decembra. V Mariboru se voli 41 odbornikov in 41 namestnikov, v Ptuj 25 odbornikov in 25 namestnikov. Maribor ima 11 volišč. Glavno volišče je volišče I. v Miklošičevi ulici št. 1. Ptuj ima samo 2 volišča.

— Razpisana sodna služba. Pri viš. dež. sodišču v Ljubljani se odda svetniško mesto. Prošnje je treba vložiti do 26. t. m.

— Državna podpora za povzdigo vinogradništva. Za povzdigo vinogradništva in sadjarstva je bil v letošnjem proračunu poljedelskega ministristva postavljen znesek 150.000 Din. Ta znesek je sedaj poljedelski minister razdelil na posamezne vinogradniške in sadjarske zadruge v državi, odnose na posamezne pokrajine ter je kredit iz tega naslova že izčrpan. Podpora je bila razdeljena posameznim zadrugam v zneskih od 3000 do 6000 Din.

— Nalezljive bolezni v mariborski oblasti. Od 15. do 21. septembra je bilo v mariborski oblasti 40 slučajev tifuznih bolezni, 40 škrlatinke, 5 šena, 16 davice, 2 vrančnega prisada in 1 krčevite odredenosti.

— Živalske kužne bolezni v mariborski oblasti. 3. t. m. je bilo v mariborski oblasti 10 slučajev svinjske kuge, 13 svinjske rdečice, 4 vrančnega prisada, 3 konjskih garj, 4 stekline, 6 čebelnje gnolobe in 1 perutninske kolere.

— Gradbena direkcija opozarja vse zainteresirane na I. oферtno licitacijo za montažo, barvanje in izvršitev kolovoza železnega mostu preko zapadne Morave pri selu Jasika na državni cesti Kragujevac—Kruševac, ki se vrši 2. novembra 1927 v računskem oddelku Min. Gradjevinarstva v Beogradu. Proračunjena svota 1.106.027,44 Din. Natančnejši pogoji so razvidni iz razglasa, ki je nabit na uradni deski pri Gradbeni direkciji v Ljubljani, Turjaški trg 1/I.

— Zastopniki nemške evangeljske cerkve v Banatu. V Gradcu zborujejo sedaj zastopniki nemške evangeljske cerkve. Po zborovanju nameravata posetiti evangelijske cerkve v Banatu prelat dr. Hofmann iz Heilborna in tajnik hesenskega združenja Adolf Gustav pastor Wagner. Prideta tudi v Ljubljano.

— Veterinarski kongres balkanskih držav. V Angori v Mali Aziji se vrši veterinarski kongres balkanskih držav, katerega se udeležujejo delegati Jugoslavije, Bolgarije, Grške, Rumunije in Turške. Kongres zlasti razpravlja o enotnem postopanju pri pobjanju živalskih kužnih bolezni in postopku pri transportu živine na mejah.

— Planincem v vednost. Erjavčeva koča na Vršču (1523 m) ostane odprta vsako soboto in nedeljo ter na praznike in dneve pred prazniki. Koča bo v teh dneh oskrbovana kakor v letnem času. Poset koče je priporočljiv radi lahkega dostopa (2 uri iz Kranjske gore) posebno v jesenskem in zimskem času, ko je večina planinskih koč zatvorjenih. Kakor nam javlja oskrbnik koče, ne delajo sedaj Italijani pri izletih na Mojstrovko in pri prekoračenju meje nobenih težav. Kdor hoče uživati vso lepoto naših gor in dolin v jesenskem in zimskem času, naj se potruditi na Vršču in ne bo mu žal.

— Telefonska zveza Rog. Slatina—Budimpešta. Pošto ministristvo je odobrilo, da se vrše direktni telefonski razgovori med Rogoško Slatino in Budimpešto. Posredovala bo za direktno zvezo telefonska centrala v Zagrebu. Telefonska pristojbina za enkratni govor znaša 3,60 zl. franka. Pozivnica 1,20 zl. fr.

— Strašna rodbinska drama v Bosni. V Zavidovcu pri Sarajevu se je odigrala strašna rodbinska drama. Miroslav Tr. je bil že od rojstva slep na eno oko. Udal se je tudi pijačenju. Nekega dne si je izbil še drugo oko. Najbrž je v pijanosti takoj nesrečno padel. Ko je prišel domov popolnoma slep in ga je žena takega zagledala, je znorela. V hipni duševne zmedenosti je pogrižla četvero dece in z njimi

zbežala na most ter jih enega za drugim pometala v reko Krivajo. Vsi štirje otroci so v narasli reki vtonili. Nato je še sama skočila v reko in tudi izgubila v valovih. Od nesrečne družine je ostal živ le nesrečni slepec Miroslav.

— Velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« 9. oktobra v Mariboru mora biti manifestacija naše nacionalne zavesti. Vabimo vse, ki imajo voljo in so pripravljeni delovati pri narodno obrambnem delu. Glavno zborovanje se vrši ob 11. uri, popoldne pa pride mariborske podružnice veliko narodno veselico s pestrim programom. 751/n

Iz Ljubljane

— Ij Število porodov in smrti meseca septembra. Mestni fizikar je izdal kratko statistiko o številu porodov in smrti v mesecu septembru v Ljubljani. V času od 1. do 30. septembra je bilo rojenih 106 oseb, med temi 6 mrtvorojenih in sicer 53 moških in 53 ženskih, mrtvorojena sta bila 2 moška, a 4 ženske. V istem času je umrlo 96 oseb, 50 moških in 46 ženskih. V zavodih je umrlo 63 oseb. V tem času sta bila 2 slučaja samomora in 8 slučajev smrti vsled nezgod. Na jetiki je umrlo 16 oseb.

— Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. V septembru je mestni fizikar ugotovil v Ljubljani 13 slučajev tifuznih bolezni, 2 slučajev griže, 2 škrlatinke in 4 slučajev davice. Ugotoviti je treba, da je Ljubljana zadnji čas najzdravejše mesto v pogledu nalezljivih bolezni. Po drugih krajih razsaja škrlatinka a mestni fizikar je ukrenil vse, da se škrlatinka ni razširila po mestu, čeprav je bil začetkom meseca septembra velik dotok mladine.

— Za žensko volilno pravico. Članice humanitarnih društev! Ako ste dosegle na humanitarnem polju sijajne uspehe, vam to nikakor ne sme zadostovati. Ne pozabite, da ste se čisto žrtvovali do skrajnosti; ko pa ste pošiljale prvočeno za prošnjo za državno subvencijo, ste morale leta in leta čakati, da je odpadlo od narodnega premoženja par drobtinice za plemenite namene vaših društev, med tem, ko so možje volilci — razpisali naše denarje v svoje lastne sebične namene, ker so samo oni imeli vso oblast v rokah. Skrajni čas je, da posežemo vmes a za to nam je treba — volilne pravice, da bomo s svojim poštenim sodelovanjem vplivale na pravično razdelitev državnih dohodkov. Pridite zato, da skupno zahtevamo od skupščine pravico soodločevanja pri javnem delu, na shod, ki bo v nedeljo 9. oktobra ob 3. popoldne v Mestnem domu! Beograd naj čuje odločno voljo naših žen! — Pripravljali odbor.

— Ij Ob pričetku letošnje pesne sezone se vsi cenjeni klubi, društva in privatni plesni krožki, ki nameravajo prirediti pesne vaje, vnaprejšnje pozivljajo, da se blagovolijo radi izbire kvalificiranega učitelja plesa obrniti na ljubljansko sekcijo »Udruženja učiteljev plesa«, to je na njenega predsednika g. Černeta, Wolfova ulica 3. Ker so vse letošnje izvirne novitete družabnega plesa po strogo enotnem sistemu nastudirane in jih bodo le člani sekcije tudi povsem enako poučevali, se opozarja cenjeno občinstvo, da se pri posluževanju pouka po nekvificiranih povprečnih plesalcih, ki se izdajajo za učitelje, ne bo moglo nikjer prilagoditi plesalcem ozir. plesalkam iz rednih plesnih šol. — Za sekcijo: L. Černe. A. Jenko. 1488

— Ij Sokol I. pozivlja svoje članstvo, da se številno udeležijo narodne slavnosti »posvícenja bratov Činov«, ki jo praznuje kot splošno ljudsko zabavo v soboto 8. t. m.

— Ij Pevski odsek Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj priredi dne 9. t. m. v prostorih pri Mraku svojo vinsko trgatvijo, na katero vabi vse prijatelje neprislilene zabave. Začetek ob 7. uri zvečer. — Odbor. 750/n

— Ij Na »Vinsko trgatvijo« in domačo zabavo vabi Podoficirsko podporno društvo za Slovenijo v Ljubljani, katero priredi v restavraciji »Miklič« Kolodvorska ulica dne 9. oktobra ob 18 uri. Obilo zabave. Vojaška godba. 752/n

— Ij Umetnostnozgodovinsko društvo priredi nedeljo 9. oktobra ob ugodnem vremenu izlet na grad Krumpker, Kotino, Podpreče, Brdo in Gradišče. Vodil bo g. konservator dr. Fr. Stele. Zbirališče pri kavarni Evropa ob osmih. Stroški za prevoz 25 Din od osebe. Priglasite po dopisnici ali ustno sprejema Narodna galerija v Narodnem domu, I. nadstropje, levo, do sobote popoldne.

— Ij Odbor ženskega odseka šentjakobskega naprednega društva pozivlja svoje članice, da se udeležijo manifestacijskega shoda za žensko volilno pravico, ki se vrši v nedeljo 9. t. m. ob 15. uri v Mestnem domu.

— Ij Združene Slovenke prirede shod za žensko volilno pravico v nedeljo 9. oktobra popoldne ob treh v Mestnem domu. Govorile bodo: Za Narodni ženski savez predsednica Ženskega Pokreta, gospodična Angela Vode, za Slovensko krščansko žensko zvezo g. Cirila Krek in za Zvezo delavskih žen in deklet g. Ajdiškova.

— Ij Tragična smrt. Administrativni podpolkovnik Marko Sekulič, rodom iz Graca v Liki, je prišel iz Beograda v Slovenijo že pred meseci ter iskal leka po raznih naših zdraviliščih proti težki bolezni nevrasteniji. Zaman. Končno je iskal pomoči v nekem ljubljanskem sanatoriju. Podpolkovnik Sekulič je iz obupa v sredo ponoči segel po revolverju ter se ustrelil v srce. Bil je na mestu mrtve. Sekulič je drugače kot administrativni oficir vodil svoje posle povsem v redu ter zapušča bratu večje premoženje. Pogreb bo danes popoldne.

— Sokolska župa Ljubljana. Javiša se vsem župnim edincem, da je dovoljena za vse udeležnike župne naraščalske tekme, ki se bo vršila v nedeljo 9. t. m. v Ljubljani ob vsakem vremenu, z odlokom generalne direktije državnih železnic št. 62.444, z dnem 1. t. m. polovična vožnja na vseh progah župnega območja za vse potniške in mešane vlake, ki velja od 5. do 12. t. m. proti običajnim legitimacijam in potrdilu udeležbe. Vsa društva ponovno opozarjamo, naj pošljejo svoj naraščaj k tekmi, ki se prične ob 9. dopoldne. Zdravo! — Župno starišinstvo.

— Ij Lep tatinski posej v OUZD. V veži na Miklošičevi cesti dobe kolesarski tatovi vedno najboljšo priliko za izvrševanje svojega nečednega posla. Včeraj je imel neki tat pravo srečo. Odpeljal je delavcu Antonu Gregoriču črnopleskano in 1300 Din vredno kolo znamke »Puch« s tovarniško številko 214.902. Ker pa kolo ni imelo svetilke, je tat svetilko snel z drugega kolesa, ki je last pekovskega pomočnika Vinke Furlana. Temu je namreč opoldne bila ukradena karbidna svetilka, vredna 110 Din.

— Ij Drobiž policijske kronike. Stražnik je včeraj prišel in odvedel v policijske zapor nekega delavca Janeza, ki je totalno pijan na Ižanski cesti na dvorišču posestnice Marije Zajc razgrajal in hotel preteptati posestnico. Ko se je Janez v zaporu iztreznil, so ga izpustili. Včeraj je policija aretirala nekega Franca K. radi hudočinstva po § 128 kaz. zak. Danes dopoldne je stražnik prišel v Šolskem drevoredu mladega postopaka, ki noče delati, pač pa je ljudi nadlegoval z beračenjem. Prijavljene so tri tave, ovađena sta dva kvartopirca, ki sta se v neki gostilni radi igre sprla in silno razgrajala. Ovađena sta dalje dva pretepača radi težke telesne poškodbe, 2 ponočnjaka radi kaljenja nočnega miru in pijanosti, 2 gostilničarja radi prekoračenja policijske ure in 11 voznikov radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

— Ij Razstava in saloga pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Zidovska ulica 5. Fr. Kos. 104-L

— Ij Dr. Pavle Avramovič se je vrnil z dopusta in zopet redno ordinira od 9 do 10 dopoldne in od 2 do 4 popoldne v Beethovnovi ulici št. 9. 741/n

— Ij Angleško sukno za moške obleke najfinše kvalitete, dobite po solidnih cenah pri Franc Pavlin, Gradišče 3. 106/L

— Ij Kopališče Tabor pristopno javnosti vsako sredo in soboto od 8. do 19. ob nedeljah od 8. do 12. Vhod nasproti volašnice — Parna kopel v palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti 20 je otvorenja za moške ob torkih in sobotah, za ženske ob sredo in petkih od pol 15. do pol 19. ure. 741/n

Iz Celja

— c Koroški večer. Podružnica Jugoslovenske Matice v Celju vabi na spominjsko akademijo k obletnici Koroškega plebiscita, ki se vrši v soboto, dne 8. oktobra 1927 ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Spored akademije je izbran. Bo slavnosten govor, godbene točke, petje, deklaracije itd. Vstopnina je prosta. Naj ne bo nikogar med celjskimi in okoliškimi Slovani, ki bi ne posetili tega večera.

— c Celjska carinarnica ukine najbrže do 15. t. m. svoje poslovanje. Vrše se že tozadevne priprave.

— c Letošnja zimska sezona bo v Celju zelo živahna. Imeli bomo gledališče, v obratu sta oba kina, vršila se bodo predavanja na Ljudskem vseučilišču, vršili se bodo dalje ruski, francoski in najbrže tudi angleški tečaj, otvorenih bo več društvenih plesnih šol itd. Kulturnega življenja in zabave bo torej dovolj.

Iz Maribora

— m Reklamacijsko postopanje za občinske volitve v Mariboru traja samo do 18. t. m. Pozivamo naše volilce, da se pravočasno preprčajo, ali so vpisani v volilni imenik ali ne. Naj nihče ne odlašajo do zadnjega trenutka, da ne bo prepozno. Pri sedanjih občinskih volitvah mora sleherni naš volilec na volišče, da bo konec klerikalnega paševanja na magistratu. Maribor mora slediti vzgledu Ljubljane!

— m Ne boš Jaka! so rekli Mariborčani, ko so pogledali današnjega »Slovenca« kjer klerikalni lažnjivi kljukci pravijo, da so demokrate odnosno dr. Kramer krivi, da se mesto petega razreda gimnazije ukine peti razred realke. Zopetna vzpostavitev petega gimnazijskega razreda je kaj pa dr. Koroščeva zasluga. Da ne bo silepomišljenja, moramo javno pribiti, da so prvi zahtevali v imenu kluba SDS vzpostavitev petega razreda v Mariboru poslanci dr. Kramer, dr. Budisavljevič in tovariši in da je prosvetni minister še le na njihovo intervencijo izdal odlok, da se peti razred gimnazije zopet vzpostavi. Ko so zvedeli, da se mesto tega ukine peti razred realke, so proti temu takoj in prvi vložili energičen protest, česar pa klerikalci ki bi lahko dosegli za Slovenijo vsako koncesijo, niso storili nasprotno pa so dosegli, da se ukine tudi srednja kmetijska šola. To so zasluge dr. Korošča in njegovih trabantov. Največja nesramnost je torej, če skuša sedaj »Slovenec«, da zabriše malomarnost klerikalnih poslancev, podtikati ukinitve realnega petega razreda dr. Kramerju, ki je kljub temu, da so demokrate v opoziciji proti sedanjim vladim, dosegli za Slovenijo mnogo več kot pa vseh 20 novopečenih klerikalikov.

— m Kaj pa je z občinsko sejo? Od kar so razpisane občinske volitve, je klerikalce mahoma minula skrb za blagor mestne občine in jim gre samo še po glavi, kako bi rešili svojo stranko. V smislu svoječasne dogovora bi se morala vsak prvi turek v mesecu vršiti redna seja občinskega sveta. Ta teden je ni bilo in za prihodnji teden se tudi ni sklicana. Mar se gospodje boje kontrole občinskega sveta?

Svežo, športsko, osvajajočo pojavo današnje mlade deklice izpopolnjujejo svilenkasto mehki kodrasti lasje po Elida Shampoou

ELIDA

SHAMPOO

napravi lase svilenkasto mehke in kodraste.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

dne 30. septembra 1927.

	Razlika v primeru s stanjem dne 30. IX.
AKTIVA:	
Kovinska podlaga	489.1 + 10.2
pozojila	1.543.3 + 36.0
račun za odkup kronskih novčanic	1.026.6
račun začasne razmenjave	320.0
državni dolgov	2.966.3
vrednost državnih domen	2.138.3
selko raznih računov	1.296.8 — 18.4
Skupaj	9.856.8
PASIVA:	
Od glavnice izplačano	30.0
rezervni fond	9.9
novčnice v obtoku	5.763.3 + 112.6
državni račun začasne razmenjave	320.0
državne terjatve po raznih računih	201.8 — 134.2
razne obveznosti	1.310.1 + 49.4
državne terjatve za zastavljene domene	2.138.3
ažijo za kupovanje zlata	83.0
Skupaj	9.856.8
Obrestna mera ostane neizpremenjena. Obtok novčnice se je zvišal od zadnjega izkaza za 112.600.000 Din.	

— g Podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani. V smislu sklepa upravnega odbora otvori Državna hipotekarna banka v Ljubljani svojo glavno podružnico, ki prične poslovati 15. t. m. Podružnica se bo nazivala »Državna hipotekarna banka kraljevine SHS, glavna filijalka v Ljubljani«. Njena pristojnost obsega ljubljansko in mariborsko oblast. V delokrog podružnice spada upravljanje vseh državnih in drugih javnih fondov kakor tudi pupilarnega in depozitnega denarja, občinskih, sreskih, okrožnih oblastnih, cerkvenih in samostanskih kapitalov, ki so ji izročeni v upravo, kot tudi denarja drugih ustanov, ki se zbira iz davčnin ali sicer iz izvedne potrebe, pa se ne uporabi takoj za svrhe, katerim je namenjen. Podružnica sprejema gotovino v obrestovanje na vložne knjižice — 6 odstotkov — in tekoči račun, dalje prijave za posojila proti zastavi nepremičnin, anuiteto in plačevanje dolga od dolžnikov, daje posojila oblastem, okrogjem, srezom in občinam proti zastavi davčnih in dohodkov, plasira privatne kapitalne potom reeskompa v kratkoročne kredite, daje posojila na osnovi državnih in po državi zavarovanih vrednostnih papirjev ter vrši po potrebi vse posle, predvidene v čl. 6, 10, 11, 12 in 13 statuta za javne filiale. Z dnem otvoritve podružnice prenese centrala za npr. vse terjatve od svojih dolžnikov v ljubljanski in mariborski oblasti. Pomoje prenese tudi ostale svoje posle, o čemer bodo zainteresirani pravčasno obveščeni.

— g Dobrodo naših železnic v prvem četrtletju t. l. Provizorični podatki o dohodkih naših državnih in vicinalnih železnic v prvem četrtletju letošnjega leta navajajo, da so železnice prevozile 9.500.397 potnikov, 4927 ton prtljage in ekspresne robe ter 3.331.800 ton drugega blaga. Dobrodo od potniškega prometa so znašali 147.462.523, od prtljage 5.113.200, od blaga pa 350.917.299 Din. Ti podatki se nanašajo samo na notranji promet, ker dohodki od tranzitnega prometa še niso izračunani.

— g Trgovinska pogajanja z Grčijo končana. Trgovinska pogajanja med našo državo in Grčijo so bila v torek definitivno zaključena. Na zaključni seji so bili podpisani vsi protokoli. Pogodba bo podpisana, čim se vrne grški zunanji minister v Atena.

— g Komercializacija državnih železnic. Generalna direkcija državnih železnic je izdala komunikacije, v katerem pravi, da krozi zadnje faze v javnosti netočne vesti o pripravi za komercializacijo železnic. Prometni minister je naročil generalni direkciji, naj pripravi predlog, v katerem bi bile razložene pooblaščenosti, ki ga daje čl. 25. fin. zakona za leto 1927—1928. Finančni minister je s tem členom pooblaščen izvesti komercializacijo državnih železnic. Zadeva prične na široko konferenco, ki se bo vršila 5. decembra in na kateri bodo povabljeni vsi merostojni čimtelji naše javnosti. Šele na podlagi sklepov te konferenice bo vprašanje komercializacije železnic definitivno rešeno.

— g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. t. m. ponudbe glede dobave bukovih in mehkih drv ter 600 kg firneža, do 11. t. m. glede dobave 16 komadov Lutzovih peči, raznega železa in 200 kg vazelina, do 14. t. m. glede dobave vijakov, podložnic za vijake in 4000 kilogramov deksrina. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave kožnatih jermen. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave borovega lesa in prago. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 22. oktobra pri monopolnem stovarištvu soli v Ljubljani glede oddaje v zakup izkladanja in nakladanja soli, dne 24. oktobra pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 350 m³ drv. Dne 21. oktobra pri direkciji državnih železnic, ekonomsko oddeljen v Ljubljani glede dobave 1050 komadov električnih žarnic; dne 22. oktobra t. l. glede dobave raznega gornje gradbenega materiala (travnice, kretnice in drobni žel. material in 40.000 komadov lesenih podložkov za sode; dne 24. oktobra t. l. glede dobave 3000 komadov praskalic (razpočnikov). — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Prodaja. Dne 24. oktobra t. l. se bo vršila pri dravski artiljerijski radionici v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje enega starega fiakarskega voza. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Bandit Lecian usmrčen

Včeraj jutraj so v Olomucu obesili zloglasnega vlomilca in morilca Martina Leciana. — Zadnji trenutki obsojenca.

V ponedeljek je prezident Masaryk podpisal odlok, s katerim je bila Lecianova prošnja za pomilostitev zavrnjena. V torek je signiral to listino tudi minister narodne obrambe Udržal. S tem je bila Lecianova usoda zapečaten.

Justifikacija zloglasnega bandita je bila določena na včeraj ob 6. jutraj. K usmrtitvi, ki se je vršila na dvorišču divizijskega sodišča v Olomucu, je pripustilo sodišče samo omejeno število gledalcev. Oblasti so odredile obsežne varnostne ukrepe, kajti divizijsko sodišče je prejelo več grozljivih pisem. Vest o predstoječi justifikaciji se je kljub vsem ukrepom hitro raznesla po mestu. Po poskusnem begu in umoru vojaka Kissa je bilo jasno, da Lecian ne bo pomiloščen. Divizijsko sodišče je celo pospešilo odlok o justifikaciji.

Leciana so obvestili o predstoječi justifikaciji 24 ur pred usmrtitvijo. Prečitali so mu smrtno obsodbo in odlok o odklonitvi prošnje za pomilostitev. Bandit je bil spočeta miren, potem je pa kazal znake silnega razburjenja. Na vprašanje, ali želi duhovnika, je odgovoril, da mu itak ne bo nič pomagalo. Za obed si je zbral govejo juho, zrezek, prazen krompir in kavo. V smrtni celici je preživel zadnje ure v vojaški uniformi. Sele pod večali so mu odvzeli vojaško uniformo in jo nadomestili z restantsko obleko, v kateri je prejel za svoje zločine zasluženo plačilo. V sredo dopoldne je prišel v Olomuc Lecianov brat Antonin s tremi sorodniki, ki so hoteli obsojenca posetiti v samotni celici. Toda Lecian je poset energično odklonil. Z jutranjim brzavkom se je pripeljal iz Prage krvnik Wohlschlager s tremi pomočniki, ki so takoj postavili na dvorišču divizijskega sodišča vešala. Vešala so postavili tako, da se niso od nobene strani videla. Do zadnjega je

bandit odklanjal duhovnika, slednjič se je pa vendarle dal pregovoriti. Vso noč je hodil nervozno po celici semintja. Jedel in pil je z velikim apetitom Vso noč je kadil cigarete.

ZADNJA URA

Zadnjo uro pred smrtjo je bil Lecian popolnoma miren in ravnodušno je pričakoval smrti. Tik pred 6. uro je popil še skodelico kave, nato pa je stopil v celico njegov zagovornik in ga vprašal, da-li ima še kako željo. Lecian je odgovoril da ne. Ko ga je zagovornik vprašal kakaj je skušal pobegniti, je Lecian resignirano odgovoril:

— To je bila velika neumnost. To so bile njegove zadnje besede.

Ob 6. je prišel na dvorišče divizijskega sodišča močan oddelek vojaštva. Dve minuti kasneje je v spremstvu močne eskorte prišel Lecian. Bil je blede, stopal pa je čvrstih korakov proti vešalom. Spremljal ga je svečenik s križem v roki in ga bodril. Sodni predsednik je nato obsojenca izročil krvniku z ukazom, da izvrši justifikacijo. Mirno se je dal Lecian odnesti k vešalom in si pustil zvezati roke in noge. V vidnim zanimanjem je sledil početju krvnika in njegovih pomočnikov in se ni ganil. Ob 6.6 je bila justifikacija izvršena. Prisotni vojaški zdravnik je ugotovil nastop smrti.

Zanimivosti iz letalskega sveta

Ker je zadnje čase zavladalo nad oceanom zopet lepo in stabilno vreme, je v letalskih krogih znova oživelo zanimanje za prekoceanske polete. Med prvimi, ki se pripravljajo k novim poletom, so zopet Nemci. Te dni je že startalo nemško letalo »D 1230« čigar polet pa ni uspel in je letalo treščilo v morje, o čemer smo poročali že včeraj.

Pač pa se pripravljata k poletu dva znana in smela letalca, sloviti Udet in potomec Bismarcka, Aleksander v. Bismarck. Oba letalca bosta startala na Svadskem. Bismarck je že odpotoval v Oslo, kjer pripravisoje dvomotorno vodno letalo za start. Polet bo financiralo neko bančno podjetje iz Berlina.

Junkersova podjetja spremlja smola. Tudi drugi prekoceanski polet Junkersovih letal ni uspel. Prvi poskus v nepretrganem poletu iz Evrope v Ameriko se je izjalovil že v prvem stadiju. Letalo »Bremen« ni moglo kljubovati neugodnim vremenskim prilikam in dasi s težkim srcem, se je moral pilot odločiti k povratku. Sedaj javljajo, da tudi drugi polet, ki je bil sicer projektiran v etapah, ni uspel. Junkersovo letalo »D 1230« ki je startalo iz Norderneya in se preko Azorov hotelo doseči Newyork je ob portugalski obali med rtičem Mondenga in Santa Cruzom padlo v morje.

Iz Lizbone javljajo, da je moralo letalo pristati v bližini mesta Torres Vedras, 80 km od Lizbone. Letalo je signaliziralo na pomoč, na kar je vlada takoj odposlala več križark na odprto morje. Letalo je padlo v morje radi defekta motorja.

Iz San Franciscu poročajo, da je morje v neposredni bližini mesta naplavilo na obrežje steklenico, v kateri je bila vest letalke Doranova, ki javlja da ji motor nagaja. Doranova se je kakor znano pred dvema mesecema udeležila letalske tekme San Francisco-Honolulu in je pri tem tragično zaglavila. Doslej o njej ni bilo nobenega sledu.

Nepopisno navdušenje za narodnega junaka Lindberga se v Ameriki še ni pogojevalo. Američani ga slave na vse mogoče načine, višek časti in slave pa pomeni nedvomno Lindbergova simfonija, ki je bila zložena »Lindiu« na čast. Kompozicija ni posvečena samo Lindbergu, marveč skuša Lindbergove doživljaje glasovno izraziti. Komponist James Philipp Din skuša v svoji sklad-

bi povdariti vse faze poleta, start, brnenje motorjev, borbo z viharjem in veseljem ogromne množice radovednežev v Le Bourgetu. Lirična mesta, ki naj pričajo o Lindbergovem nežnem značaju izpopolnjujejo skladbo. Orkester je opremljen z vsemi mogočimi instrumenti. Uvod v simfonijo tvori več minut trajajoč ropot bobnov, kar najpomenja start in brnenje motorjev. Zaključuje pa se ta letalska himna s strahovitim truščem in hruščem vseh instrumentov kar naj predočuje Lindbergov triumf in navdušenje ovacije množice. Originalna kompozicija, ki jo je z velikim uspehom izvajal Filharmonični orkester Newyorka, je doživela velik uspeh, seveda pa je njena umetniška vrednost dvomljiva.

Novi uspehi v raziskovanju potresov

Angleško geološko društvo v Londonu je povabilo znanega ruskega učenjaka prof. Moskitova v London, da predava o rezultatih raziskovanja potresnih katastrof, ki so zadnja leta na dnevnem redu. Prof. Moskitov se je vrnil nedavno z znanstvene ekspedicije v Turkestanu, kjer je študiral spremembe v zemeljski skorji, ki jih je povzročil potres. Pri svojih opazovanjih je prišel do zanimivih zaključkov glede zadnjih potresov.

Vsi kraji, kjer so čutili zadnje čase močnejše potresne sunka, leže v pasu, ki sega od San Franciscu, Chicaga in Newyork preko Lizbone, Mesine, Bala, Kana, Krima, Turkestana, Samarkanda, Kitajske in Japonske do San Franciscu. Ruski učenjak trdi, da imamo zadnje čase toliko potresov zato, ker se zemlja ohlaja in ker nastajajo v njeni skorji velike razpoke. Ako pogledamo na zemljevid, vidimo, da leže kraji, kjer so bili od l. 1906. močnejši potresi, med 30. in 40. stopinjo severne širine in da je baš v tem pasu razmeroma največ suhe zemlje. Ako primerjamo pas iste zemljepisne širine na južni polkrog, vidimo razen najjužnejšega dela Avstralije, Južne Afrike in ozkega pasu Južne Amerike samo morje. To potrjuje Moskitovo teorijo, da se pojavljajo potresi kot posledica ohlajevanja zemlje z največjo silo tam, kjer so široke plasti suhe zemlje. Kitajska provinca Kansu, kjer je divjal letos 23. maja strahovit potres, ki je zahteval 100.000 človeških žrtev, leži baš med 30. in 40. stopinjo severne širine. Tudi Japonska in Palestina, kjer so imeli letos močan potres, leži v pasu omejenih zemljepisnih širin. V neposredni bližini tega pasu je tudi polotok Krim.

Darujte za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju!

Poslovni transporti.

Tajna uspešnih poslovnih transportov leži v brzini in cenah stroških prevoza.

Močan, zanesljiv in ekonomičen — Chevrolet tovorni avtomobil je najcenejši tovorni avtomobil na svetu.

Zahtevajte od Chevrolet zastopnika, da Vam razloži razne karoserije, ki jih je mogoče zgraditi na šasijsko tovornega Chevrolet avtomobila.

Zastopniki v Jugoslaviji:

LJUBLJANA V. & M. Barešić & Co., Dunajska cesta 12
BEGRAD „Auto Omnia“ Kralja Aleksandra 11—13
SARAJEVO Filijala „Auto-Omnia“ Aleksandrova 68
ZAGREB V. & M. Barešić & Co., Kukovičeva ulica 36
NOVI SAD: „Velauto“ Kralja Aleksandra ulica 6
VELIKA KIKINDA Bela Steiner

TOVORNI CHEVROLET AVTOMOBILI

Proizvod General Motor

Novosti!

Specijalni atelje za izdelavo sportnih oblek po meri. Na izbero vedno pristni loden za lovce, sportnike, smučarje itd. Specijaliteta tirolski perl in Sladmingar loden. Preizkušeni kroji za debele.

Sportni atelje »HUBERTUS«, zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. 2259

Hotel, kavarna

in restavracija naproday radi preselitve z vsemi pritlikinami, trinadstrupna hiša z zemljiščem 500 m², 50 korakov od morja, blizu Splita. — Natanko nebaš polasnila pri: Publicitas d. d. Zagreb Gunduličeva 11, pod »Za—13719«. 2263

Tvornica likerjev

išče spretnega potnika proti proviziji, ki je že potoval v poslih likerjev in žganja in ki so mu manjši kraji dobro znani. — Cenjene ponudbe pod »Potnik 2261« na upravo »SI. Naroda«.

Meblovano sobo

v centru iše gospodinja s 1. novembrom. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »November/2253«.

DRUŽBA »ILIRIJA«

Premog, drva, koks, OGLJE, — Dunajska cesta 46 (poleg Iv. Zakotnika). — Telefon 2820. 108/L

Dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani

priporoča pri zaprtju in drugih težkotah želodca svojo preizkušeno ZELODCNO TINK. TURO. 113/L

Zastopnika

za Ljubljano in okolico išče največje koncesijirano podjetje za prodajo vrednostnih papirjev na odplačilo. — »Slov. vija« K. D. Beograd, Kralja Milana 37.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Blagovi za gospode in dame

iz zajamčeno čiste volne. — Poslednje novosti za jesensko in zimsko sezono

razpošilja staro renomirano tvorniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO

Palackeho tř. 12 (Čehoslovaška)

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. —

Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine prosto.

Spominjajte se Tabora!

KLISARNA „JUGOGRAFIKA“

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klisejev, crte in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za linejno izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu, v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah.

LJUBLJANA V PETRA NASIP 23.